

● SEJA OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS

Kritično do pojavov v naši družbi

»Ugotovljamo, da za razpravo o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ obstoji velik interes v partijskih vrstah in v širši javnosti. Lahko bi celo rekli, da tako izrazitega interesa za sklepe centralnega organa še dolgo ni bilo,« je na začetku svojega govora na 22. seji občinskega komiteja ZKS naše občine, ki je bila 6. septembra, dejal Pavel Vindišar, predsednik OK ZKS Ljubljana Moste-Polje.

S to sejo, ki so se je poleg članov občinskega komiteja udeležili še člani komisij in organov pri OK ZKS, predvojni komunisti, predstavniki naše občine v centralnem in mestnem komiteju ZKS, komunisti iz občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij in izvršni sekretar pri CK ZKS Ivan Godec, se je tudi v naši občini pričela široka partijska razprava o sklepih 13. seje CK ZKJ.

»Gre za zahtevo, da se na vseh ravneh oceni, kako je ZK vpeta v sedanje gospodarske in z njimi povezane politične razmere. Ne gre nam za to, da na zunaj izkažemo politično aktivnost, gre za to, da dosežemo rezultate. Na sestankih moramo voditi odprto, kritično in konkretno razpravo, v kateri bi se moral oglašati vsak član ZK,« je poudaril Pavel Vindišar.

V nadaljevanju svojega govora se je Pavel Vindišar dotaknil tudi socialne sestave ZK. »ZK je delavska partija; to mora biti izraženo tako z njeno socialno sestavo kot z vplivom vseh delavcev na njeno politiko. V naši občini, kjer je med 30.000 delavci 15.000 takšnih, ki so brez kvalifikacije ali so le priučeni, je za ZK še posebno pomembno, kako je povezana s tem delom delavskega razreda; to je s tistim delom, ki dela najbolj trdo in živi

najslabše, ki je v marsičem odričen od odločanja, ki je narodnostno zelo raznolik, ki je kritičen do razmer, ki pa tudi hoče delati. Ta del moramo bolj pritegniti v ZK.«

Ko je predsednik našega občinskega komiteja Pavel Vindišar govoril o zdajšnjih razmerah, je dejal, da številke kažejo na nepričakovano dobro gospodarjenje v občini. Na tem je treba graditi idejno in politično delo. Prav gotovo je za nas pomembno, da smo se rešili največjih zgubov in da nimamo v občini niti ene organizacije, ki bi morala zaradi nelikvidnosti izplačevati nižje osebnih dohodkov, da uresničujemo izvozne obveznosti in tako naprej. Po drugi strani pa bi naredili temeljno napako, če bi ocenili, da problemov ne bo več.

Odprtih vprašanj, ki zadevajo tako gospodarski kot politični sistem, je veliko. Nekatera se lahko in se tudi morajo reševati samo znotraj delovnih organizacij. Pavel Vindišar je orisal nekaj takih primerov: »Komunisti iz delovne organizacije Sap bi se morali vprašati, zakaj kljub številnim prizadevanjem še danes niso urejeni dohodkovni odnosi med temeljnima organizacijama Turbus in Servo. Turbus, ki prevaža potnike, posluje ali z izgubo ali na meji rentabilnosti; Servo,

ki predvsem zanj popravlja avtobuse, pa z nekaj milijardnim ostankom. V Indosu bodo morali komunisti pogledati, zakaj se prodaja vilicarjev ustavlja, zakaj ne dela niti tisti vilicar, ki ga po kažejo kot vzorec tujemu kupcu. Samo vztrajnosti nekaterih komunistov v Šumiju gre zasluga, da v tej organizaciji mnoge rezervne dele, ki so jih drago plačevali iz izvoza, zdaj izdelujejo sami. Osnovna organizacija združenja obrtnikov iz naše občine je izjemno aktivna. Imamo dobra tako partijska kot skupščinska stališča o razvoju drobnega gospodarstva. Toda stvari

V razpravi so ustvarjalno sodelovali: Stane Keber, Janez Koman, Franc Rejc, Stane Meljo, Mihael Sengelja, Aleš Jelenc, Marjan Moškrč, Niko Lukež, Matija Božič, Igor Kadunc in Ivan Godec.

se tu ne premaknejo. Treba bo videti, kje so resnični vzroki, da mnogi dobri predlogi zvedene. Komunisti iz Jate in Tovarne močnih krmil niso uspeli prispevati k razrešitvi konflikta med tema dvema organizacijama, tako da se bodo morali v naslednjih dneh srečati na CK ZKS.«

V na trenutke kar precej ostri razpravi so govorniki opozorili na vrsto nepravilnosti, ki se dogajajo v naši družbi. Še vedno se sprašujemo, kdo je za kaj odgovoren, namesto da bi povedali imena; nimamo še dobro ureje-

nega nagajevanja po delu, informacije do članstva ZK prihajajo prepozno. Pri mladih se krha zaupanje v ZK, in to zato, ker sklepov ne uresničujemo, ker so naša dejanja drugačna od besed. Kompromitirali so se tudi posamezni člani ZK, tako da je padel ugled celotne organizacije. Pri sebi, pri komunistih moramo začeti urejati stvari, so menili nekateri razpravljavci, tako da se bo spet povrnilo omajano zaupanje v ZK. Ljudi, ki svojega dela ne zmorejo ali nočejo opravljati dobro in tako predstavljajo coklo našemu razvoju, je treba zamenjati s sposobnejšimi. Sestanki po osnovnih organizacijah pa naj bodo vodeni tako, da se člani ZK, nevedši govorenja, ne bodo prestrašili in se bodo oglašali k besedi. Član CK ZKS Ivan Godec je ocenil, da bo ta kritična razprava doprinesla k oblikovanju dobrih sklepov. Dodal je še, da je treba na teh sestankih pogledati predvsem dogajanje v svojem okolju in poiskati aktualne naloge, ki naj jih komunisti uvrstijo v svoj program.

Komunisti so na tej seji sklenili, da bodo govor predstavnika in sporočila te seje, skupaj s predlogom sklepov, izhodišča za razpravo po osnovnih organizacijah ZK, akcijskih in problemskih konferencah ter svetih ZK. Sprejeli so tudi operativni program, po katerem naj bi bile te razprave med 10. septembrom in 10. oktobrom, nato pa naj bi občinski komitej ocenil, kako so potekale aktivnosti in kakšni so rezultati teh sestankov.

DARJA JUVAN

● SPODBUDNA NOVOST

Višje štipendije mladim, ki se odločajo za deficitarne poklice

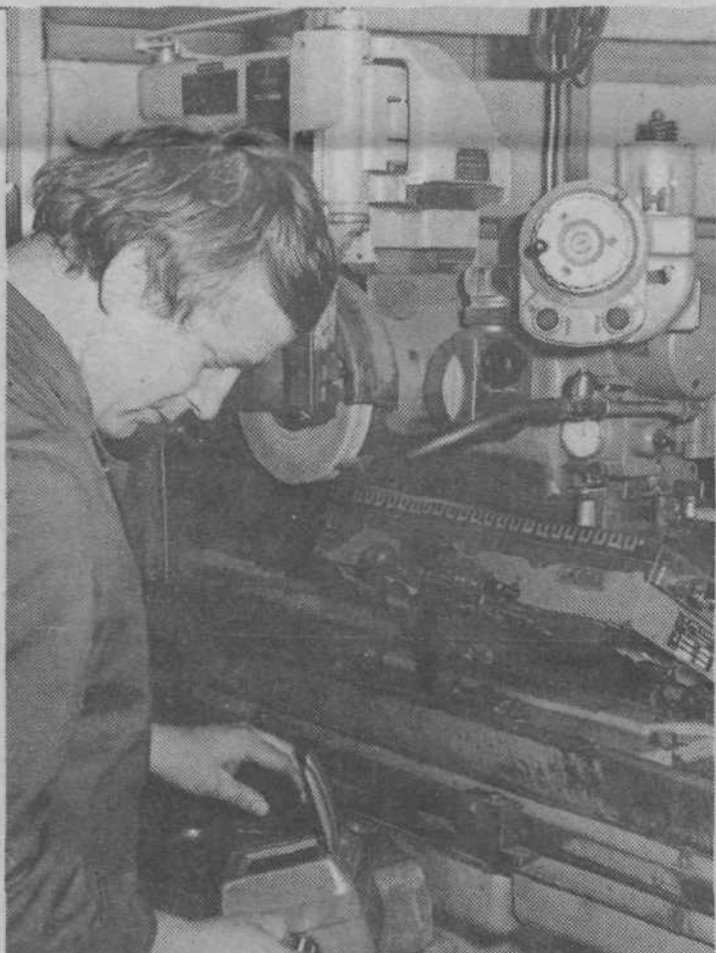
Poleg sprejetih kriterijev za pridobitev kadrovskih štipendij in štipendij iz združenih sredstev se pri podeljevanju štipendij uveljavlja kot merilo tudi deficitarnost poklica, ki prispeva k zagotavljanju potrebnih kadrov.

Preglednica, ki jo objavljamo in jo je na junjski seji sprejela skupščina za zaposlovanje, kaže, kje so kadrovske potrebe največje in je namenjena učencem in študentom pred odločitvijo za nadaljnje izobraževanje. Šolanje za poklice, v katerih je večja verjetnost za kasnejšo zaposlitev, se gmotno vzpodbuja z dodatkom 200 točk pri kadrovskih štipendijah. Da bi bilo omogočeno takšno nagajevanje za deficitarnost, je strokovna služba posredovala seznam teh poklicev vsem delovnim organizacijam. Istočasno jih je seznanila s sklepom o 35-odstotnem povišanju štipendij od 1. septembra 1984 dalje.

Deficitarni poklici: obdelava kovin, monter elekt. omrežij, gradbinec, prom. tran. manipulant, poštna manipulacija, poprav. farm. naprav, kalupar livar, preoblikovalec, oblikovalec kovin, preoblikovalec — paj. kovin, mont. upr. energ. nap., električar energetik, izolater, gradbena meh., lesar širokega

pr., tekstilni mehanik, tekst. obrtni konf., mesar, voznik avtomobila, prometno transp. odpravnik, kuhar, natakhar, rudarski tehnik, strojni tehnik, elektr. teh. jaki tok, elektr. šibki tok, komercialni tehnik, finančni tehnik, ekonomski tehnik, admin. tehnik, operator pri rač., strojni inž., inž. elektroteh., gradbeni inž., prom. inž. žel. inž. elektr., dipl. ekonomist, dipl. inž. metal., dipl. stroj. inž. dipl. inž. elektr., dipl. inž. račun., dipl. inž. matematike.

Skupščina je potrdila tudi naslednji seznam izrazito sufcitarnih poklicev pri katerih obstaja manjša možnost zaposlitve in s tem tudi manjša možnost pridobitve štipendije. Izjemoma se podeljuje štipendije iz združenih sredstev tudi mladim v sufcitarnih izobraževalnih usmeritvah, ki so nadarjeni, zelo uspešni in izhajajo iz socialno in ekonomsko šibkih družin, kem. laborant,

Andrej Logar, oblikovalec kovin, sicer pa orodni brusilec ob stroju za ploskovno brušenje orodij v Saturnusu. Tudi ta poklic sodi med deficitarne. Foto Edi

frizerstvo, kozmetika, PTT posmetnik, poslovni manipulant, živinor. tehnik, likovni tehnik, inž. tekst. tehn., višji upravni delavec, predm. učit. zemlj., predm. učit. zgodovine, predm. učit. tel. vzgoje, socialni delavec, dipl. ve-

terinar, dipl. inž. arhitekt, prof. slovenščine, prof. angleščine, prof. prim. književnosti, prof. filozofije, dipl. biolog, prof., dipl. geografije, prof., dipl. umetn. zgod., zobni zdravnik.

S. J.

● ČESTITKE OB JUBILEJU

Naš občan Avgust Vidrgar, udeleženec NOB in nosilec partizanske spomenice 1941, stanujoč v Sadini vasi št. 3, je 29. avgusta praznoval sedemdeseti rojstni dan. Čestitamo k življenjskemu jubileju!

Je pravica do telefonskega priključka premoženjska pravica?

To vprašanje se pogosto postavlja pri razreševanju premoženjskih razmerij med razvezanimi zakoncem in so bila o tem do nedavnega različna mnenja.

76. člen Zakona o poštnih, telefonskih in telefonskih storitvah (Ur. l. SFRJ 24/74) določa: »Če telefonski naročnik umre,

postane novi telefonski naročnik tisti, ki ga izmed sebe sporazumno določijo člani družinskega gospodinjstva prejšnjega naročnika.

PISMA BRALCEV

V. 12. številki Nsk je na prvi strani objavljeno skrajšano delovno gradivo, ki je bilo obravnavano na 12. seji samoupravne stanovanjske skupnosti in ima naslov Nepravilnosti pri gospodarjenju s solidarnostnim skladom.

Moje pismo ali vprašanje pa je konkretnije in bi nanj morala naša samoupravna stanovanjska skupnost (SSS) tudi konkretno odgovoriti! Za kaj gre?

Nepravilnost poslovanja občinskih SSS in v zadnjem času še stanovanjske skupnosti Ljubljana kot DSS s solidarnostnim skladom se je začela že pred leti. Potem je prišlo do javnih afer v občini Bežigrad in nazadnje v občini Center, kjer je delovna skupina konkretno navedla nepravilnosti ter z imeni in priimki imenovala vse, ki so prišli do solidarnostnih stanovanj, pa nanje niso imeli pravice. Pa tudi plačali so iz svojega žepa manj, kot to zadnji zakon predpisuje, nekateri celo nič! Vsi navedeni so v postopku pred TJT.

Ne gre za to, da bi tudi v naši občini naknadno le uspeli priti do »stanovanjske afere«, a v posebni izjavi naj bo povedano, da naša SSS oziroma njen odbor v vsem času obstoja in delovanja ni izpeleval nikakršnih nezakonitih transakcij, zamenjav in da torej takih zamenjav niso bili deležni razni funkcionarji družbenopolitičnih organizacij, izvršnega sveta naše občinske skupščine itn. Govorice o nepravilnostih oziroma o sporočilu pristojne komisije, da v naši SSS ni bilo zlorab, so se širile v Novih Jaršah med delegati že spomladi leta 1983. Podpisani sem kot član predsedstva OK SZDL na seji predlagal, da se to raziše in da vsaj formalen odgovor, še zlasti, ker je tako zahtevala v svojem sklepu tudi SML na zasedanju decembra 1982 in ponovno junija 1983.

Zato menim, da je naslov omenjenega članka sicer konkreten, saj najavlja konkretno tematično, v vsebini pa povsem zvođen, ker kaže da je bila obravnavana samo pobuda družbenega pravobranilca samoupravljanja Ljubljana. Pa še ta nima zaključka, ker pravobranilec v svoji pobudi zahteva tudi razpravljanje in govori o sankcijah odgovornih delavcev SSS Ljubljana...

Tovariški pozdrav!

LEOPOLD KOS

Podražitvam na rob

Vsak dan se soočamo z občutnimi podražitvami. Apetiti posameznih proizvajalcev oziroma dobaviteljev so postali že nenasitni ali mlo rečeno nenormalni, saj nekateri zahtevajo 200-, 300- in več odstotne podražitve svojih artiklov. Kljub temu pa se še sliši, da delajo z izgubo, da se jim tega ali onega izdelka ne izplača izdelovati itd.

Večina podražitev znaša 30,40 %. Do tukaj je vse prav. Nihče pa se ne vpraša, kako bo preprosti delavec, skromni upokojenec, mati samohranilka lahko jutri kupoval ali kupovala mleko, kruh, meso, olje, moko, skratka vse za življenje potrebne artiklov, da o tekstilu sploh ne govorimo. Znano pa je, s kakšno hitrostjo se nam dvigajo naši osebni dohodki. Ko poslušam radio ali gledam televizijo in nam napovedovalec pove, da so se osebni dohodki dvignili za več deset odstotkov, se mi pomračí obraz. Vprašam se: komu, kje. Spomnim se, da nam je statistika zopet skuhalo novo neprijetnost. Potem so tukaj še nelikvidnost delovnih organizacij in njihovih tozdov, inflacija, pa smo že pri nizkih osebnih dohodkih in pokojninah. Kaj to pomeni? To pomeni nižjo kupno moč našega delavca, občana.

Da je to res, sem se osebno prepričal ob obisku trgovin Emone in Name. Indeks padca kupne moči kaže zaskrbljujoče stanje. Nekaj podatkov: Poraba mleka je padla za 25 %, jogurta za 20 %, delikates za 50 %, sveže meso že ostaja na kavljih mesnic. Zavedati se moramo tudi, da že sedaj del prebivalstva živi na robu življenjske eksistence.

Mislím, da bi moral sindikat v akcijo, in sicer z zahtevo, da se delavcu omogoči dohodek za normalno življenje tako njega samega kakor njegove družine.

Kako naj delavec za strojem več in bolje dela, ko pa dobi za svoj osebni dohodek vsak dan manj? Predlagam, da se v tej situaciji strnejo še bolj kot do zdaj ZK, SZDK, sindikat in drugi, saj lahko trdim, da nam ne bo vseeno, če bo kje prekipelo. Ko pa bomo reševali nastalo situacijo, se bomo spraševali, kdo je kriv za povzročeno politično škodo in ugled našega samoupravnega socialističnega sistema doma in v svetu.

VILJEM KLEMENC

SINDIKATI V AKCIJI ● SINDIKATI

Predsedstvo občinskega sveta ZSS Ljubljana Moste-Polje je obravnavalo investicije v naši občini in v mestu. Ugotovilo je, da v občini ni neupravičenih investicij, pri investicijah na celotnem ljubljanskem območju pa je opazno precejšnje vlaganje v gradnjo objektov za neprednostne namene. Te investicije znašajo kar 58 % vseh vloženih investicijskih sredstev. Predsedstvo je menilo, da bi moral biti delež investicijskih sredstev v korist prednostnih namenov, kot so izvoz, kmetijstvo in prestrukturiranje le-teh večji.

Pred gradnjo objektov iz sredstev III. samoprispevka je potrebno opozoriti, da te objekte gradimo tam, kjer so sedaj za to ugotovljene največje potrebe.

Ob obravnavi poročila o uresničevanju določil samoupravnega sporazuma o pogojih zaposlovanja in minimalnih standardov za življenjske in kulturne razmere delavcev je predsedstvo občinskega sveta ZSS ugotovilo, da določil tega samoupravnega sporazuma v vseh ozidih ne spoštujemo in ne uresničujemo, čeprav je bil sprejet že leta 1977. (Res pa je, da smo dosegli 100-odstotni pristop šele leta 1981.)

Se več: v naši občini se zagotavljanje minimalnih pogojev zaposlovanja slabša. Slabšajo se tudi prehrabne možnosti delavcev. Zato občinski svet ZSS poziva osnovne organizacije ZS, da predlagajo brezplačno organizacijo prehrane delavcem med delom v vseh ozidih.

Svet za življenjske in delovne razmere delavcev pri občinskem svetu ZS, ki stanje na tem področju stalno spremlja, je zavzel tudi druga stališča, ki jih je predsedstvo sprejelo.

Občinski svet ZS obvešča vse občane, da bo prostovoljno delo za gradnjo Poti spominov in tovarštva potekalo po terminskem planu tudi v jesenskem roku.

Pričakujemo, da se bodo vabilu z vso delovno vneto v čimvečjem številu odzvali tako v tistih ozidih, s katerimi se bomo za delo še predhodno dogovorili, kot v vseh drugih, ki želijo prispevati svoj delež h gradnji tega spomenika.

V teh dneh potekajo v organizacijah združenega dela razprave o samoupravnih sporazumih dejavnosti. Vse sporazume, o katerih je razprava zaključena, bodo obravnavali na odboru podpisnikov družbenega dogovora in jih nato posredovali v sprejem organizacijam združenega dela. Na pobudo osnovne organizacije zveze sindikatov bodo delavci nato sprejeli programe spreminjanja in dogajanja svojih sistemov delitve po delu in rezultatih dela, skladno s sprejetimi samoupravnimi sporazumi dejavnosti ter družbenimi usmeritvami. Vse te aktivnosti sodijo v uresničevanje delovnega programa republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije o uresničevanju načela delitve po delu in rezultatih dela.